



DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.293/2025/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Melléthei-Barna Márton ügyvéd) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a Dr. Kovács Lóránd Ügyvédi Iroda (cím., ügyintéző: dr. Kovács Lóránd ügyvéd) által képviselt alperes neve (cím) alperessel szemben sajtóhelyreigazítás iránt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.043/2025/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13., az alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy a H. M. Hírlap című napilap 7. oldalán félkövér betűtípussal a 2025. február 05. napján „Tisztogató a T.-vezetésben?” címmel megjelent cikkel azonos betűmérettel 5 napon belül kommentár nélkül jelentse meg az alábbi

helyreigazító közleményt:

„A H. M. Hírlapban a 2025. február 5. napján „Tisztogató a T.-vezetésben?” címmel megjelent írásban valótlanul állítottuk, hogy F. D. egykor D. G. főtanácsadója volt és a Gy.-kormányval is ő tartotta a kapcsolatot. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy F. D.-nek korrupciós ügyek miatt kellett felelnie.”

Mellőzi a felperes kötelezését az alperes javára perköltség és az állam javára illeték megfizetésére és kötelezi a M. H. Zrt-t (cím), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 272 280 (egymillió-kétszázhetvenkétezer-kétszáznyolcvan) forint, 267 840 (kétszázhatvanhétézer-nyolcszáznegyven) forint általános forgalmi adót is tartalmazó elsőfokú perköltséget, valamint az államnak az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára a bíróság megnevezésének, ügyszámának és a saját adóazonosító jelének a feltüntetése mellett 31 500 (harmincegyezer-ötszáz) forint elsőfokú eljárási illetéket.

Kötelezi a M. H. Zrt-t (cím), hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül az általános forgalmi adót is tartalmazó 1 228 577 (egymillió-kétszázhuszonnyolcezer-ötszázhetvenhét) forint másodfokú perköltséget, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára pedig legkésőbb ezen ítélet meghozatalától számított 60. (hatvanadik) napig 74 416 (hetvennégyezer-négyszázötvenhat) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket, amelynek során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes szerkesztésében, a M. H. Zrt. (a továbbiakban: kiadó) által kiadott H. M. Hírlap 2025. február 5-i számában „Tisztogató a T.-vezetésben?” címmel jelent meg cikk, amely – egyebek mellett – azt tartalmazta, hogy a felperes „annak idején D. G. főtanácsadója volt, és ő tartotta a kapcsolatot a Gy.-kormányval is.” Az cikkben emellett arra is hivatkoztak, hogy a felperesnek korrupciós ügyek miatt kellett felelnie.

[2] A kiadvány impresszuma rögzítette az alperes szerkesztőségének címeként a cím alatti címet, valamint feltüntette a lap kiadóját és cím számon a kiadó címét. Az impresszum szerint a cikk megjelenésének időpontjában a lap főszerkesztője K. G. volt; 2025. március hó 1. napjától kezdődően azonban a H. M. Hírlap főszerkesztője V. O.

[3] A felperes a 2025. március 6. napján postára adott küldeményben terjesztett elő helyreigazítás iránti kérelmet (a továbbiakban: helyreigazítási kérelem), amelyet a H. M. Hírlap Szerkesztőségének címzett, azon megjelölte főszerkesztőként K. G.-t is, azt ugyanakkor a kiadó cím szám alatti címére küldte meg. A kézbesítési igazolás tanúsága szerint a helyreigazítási kérelmet a kiadó címén 2025. március hó 12. napján meghatalmazott vette át az alperes nevében. Az alperes sem a törvényi határidőben, sem azt követően nem tett eleget a kérelemnek.

[4] A felperes a 2025. április 1. napján előterjesztett keresetében kérte kötelezni az alperest helyreigazítás közzétételére és a kiadót a perköltsége viselésére. Hivatkozása szerint az alperes valótlanul állította és híresztelte, hogy a felperes egykor D. G. főtanácsadója volt és a Gy.-kormányval is ő tartotta a kapcsolatot, valamint korrupciós ügyek miatt kellett felelnie. Álláspontja szerint a kiadó címére megküldött, az alperes meghatalmazottja által átvett helyreigazítási kérelemmel eleget tett a sajtószerv előtti eljárásra vonatkozó kötelezettségének.

[5] Az alperes az ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását. Hivatkozása szerint a felperes a törvényi határidőn belül nem nyújtott be helyreigazítási kérelmet a sajtószervhez, mert nem az alperes, hanem a kiadó címére küldte meg kérelmét. Érdemben arra hivatkozott, hogy a sérelmezett cikk egy aktuális közéleti, politikai vitához kapcsolódik, emiatt hozzájárul egy társadalmi vitához. A felperes által sérelmezett közlések véleménynyilvánításnak minősülnek, azonban a felhívott Alkotmánybírósági határozatokban kifejtettek szerint a kereset még abban az esetben sem alapos, ha a sérelmezett kijelentéseket a bíróság tényállításnak tekinti.

[6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 330 200 forint perköltség, míg az állam javára 36 000 forint eljárási illeték megfizetésére.

[7] Az ítélet indokolásában az Alaptörvény IX. cikke 2. bekezdésének, a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. §-a (3) bekezdésének, a 10. §-ának, a 12. §-a (1) bekezdésének, a PK 14. számú állásfoglalás

I. pontjának és az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV.18.) AB határozatának felhívása mellett rögzítette, hogy az alperes országos közüggyel összefüggésben fogalmazta meg sérelmezett közléseit, mivel a Tisza Párt egyik vezetőjének korábbi tevékenységével kapcsolatos információkat fogalmazott meg. A perben az alperest terhelte a valóság bizonyítása, azonban miután a közléseket országos közüghöz kapcsolódóan hozta nyilvánosságra, indokolt lett volna azok valódi jelentéstartalmának a feltárása, amelyre azonban a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) sajtóhelyreigazításra irányadó speciális rendelkezéseire tekintettel érdemben nem volt lehetőség.

[8] A Pp. 495. §-ának (1) bekezdésében és az 1/2017. Polgári jogegységi határozat szerint jelenleg is irányadó PK 13. számú állásfoglalás II. pontjában előírtakra tekintettel vizsgálta, hogy a felperes sajtóhelyreigazítás iránti kérelme a törvényi határidő utolsó napjáig megérkezett-e az alperesi sajtószervhez, és megállapította, hogy ezen anyagi jogi határidőt a felperes elmulasztotta: a törvényi határidőn belül ugyan előterjesztett sajtóhelyreigazítás iránti kérelmet, de az az alpereshez nem érkezett meg, ezért elutasította a felperes alaptalan keresetét.

[9] Rögzítette, hogy az impresszum egymástól elkülönülten tartalmazza a szerkesztőség, valamint a kiadó adatait is; a felperes rendelkezésére állt az az egyértelmű információ, hogy mi a H. M. Hírlap Szerkesztőségének pontos címe, a sajtóhelyreigazítás iránti kérelem részére melyik címre kézbesíthető. Ennek ellenére a felperes a sajtóhelyreigazítás iránti kérelmet ugyan a H. M. Hírlap Szerkesztőségének címezte, azonban azt tévesen a kiadó székhelyének címére küldte meg. Megjegyezte, hogy a helyreigazítási kérelem megküldésének időpontjában az alperes főszerkesztője sem az abban feltüntetett K. G. volt. Az alperes elérhetőségét tartalmazó impresszum nem volt hiányos, a jóhiszemű, tisztességes és rendeltetésszerű joggyakorlás alapján elvárható volt a felperestől, hogy az impresszum teljeskörű adatainak az ismeretében a sajtóhelyreigazítás iránti kérelmét az alperes általa is ismert pontos címére küldje meg a törvényi határidőn belül.

[10] A sajtóhelyreigazítás iránti kérelem abban az időpontban érkezik meg a sajtószervhez, amikor már kizárólag a sajtószerven múlik, hogy azt ténylegesen mikor veszi át és annak tényleges tartalmát mikor ismeri meg (Kúria Pfv.21.178/2020/6.); a sajtóhelyreigazítás iránti kérelmet előterjesztő felperes ugyanakkor saját magát fosztotta meg attól a lehetőségtől, hogy a törvényi határidőn belül helyreigazítás iránti kérelme meg is érkezzon az alpereshez, hiszen azt bizonyítottan téves címre küldte meg. Ezzel összefüggésben a felperesnek a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény egyes rendelkezéseire, továbbá a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételeken szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII.4.) Korm. rendelet 19. §-ára alapított érvelése nem bírt jelentőséggel, mint ahogyan az sem, hogy az alperes nem élt panasszal a kézbesítéssel összefüggésben és kézbesítési kifogást sem terjesztett elő. Azon felperesi hivatkozást sem tekintette relevánsnak, miszerint a M. H. Zrt. kiadásában a megyeszékhelyeken megjelenő napilapok vonatkozásában az országos hírek szerkesztése központilag történik, amelyből arra lehet következtetni, hogy az egyben szerkesztői felelősséget is vállal, hiszen ezen értelmezés szerint a helyreigazítási kérelmet kifejezetten a kiadónak kellett volna címezni. Mindezek alapján azt állapította meg, hogy a felperes a rendelkezésére álló törvényi határidőn belül az alperesi sajtószervtől „de iure” nem kért helyreigazítást, ezért elutasította a felperes alaptalan keresetét.

[11] A teljes egészében pervesztes felperest a Pp. 83.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte 330 200 forint perköltség megfizetésére, amely a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja és a 4.§-ának (2) bekezdése szerint 4 munkaóra figyelembevételével megállapított ügyvédi munkadíj. A Pp. 102. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a feljegyzett 36 000 forint kereseti illeték megfizetésére.

[12] A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperest kötelezni a kereseti kérelemnek megfelelő tartalmú helyreigazító közlemény közlésére és bruttó 1 259 840 forint elsőfokú ügyvédi munkadíjból és 12 440 forint utazási költségből álló elsőfokú perköltségének megfizetésére. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperesnek fizetendő perköltség összegét 14 000 forint +áfa, az államnak fizetendő kereseti illeték összegét pedig 31 500 forintra mérsékelni. Kérte az alperest kötelezni másodfokú perköltségének megfizetésére, amelyet az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján 6 munkaóra; a másodfokú tárgyaláson történő megjelenéssel összefüggésben további 7 óra (úton töltött időre oda-vissza 5 óra, a tárgyalásra való felkészülésre 2 óra) figyelembevételével általános forgalmi adóval növelten 1 220 379 forint ügyvédi munkadíjban számított fel. Emellett igény tartott az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint a felmerült 2x4099 forint útiköltségének megtérítésére.

[13] Az elsőleges fellebbezési kérelem szerint az elsőfokú ítélet a Pp. 496. §-a (1) bekezdését sértve tévesen állapította meg, hogy a perindítást nem előzte meg a sajtószerv előtti kötelező eljárás. A helyreigazítás iránti kérelmét az alperesi szerkesztőségnek címezve, a H. M. Hírlap Szerkesztőségét és K. G. főszerkesztőt megjelölve küldte el a törvényes határidőben, azt az alperesi meghatalmazott, azaz a szerkesztőség nevére érkező küldemények átvételére jogosult személy átvette. Ezen személynek a 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet 19. §-ából következően szigorú alaki és tartalmi kellékekkel rendelkező meghatalmazással kellett bírnia a kiadó székhelyén a szerkesztőségnek címzett iratok átvételére. Ha az adott küldeményt csak meghatalmazott veheti át, úgy a meghatalmazott által átvett küldemény a címzett részére szabályosan kézbesítésnek minősül; ezen vélelmet az alperesnek kellett volna megdöntenie azzal, hogy a Magyar Posta irányába panaszt nyújt be, illetve kézbesítési kifogást terjeszt elő, amely nem történt meg.

[14] A kérelmet a Pp. 499. §-a (1) bekezdése szerinti, a sajtótermékért szerkesztőségi felelősséget viselő jogi személy részére küldte meg, márpedig a szerkesztőségi felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során megvalósuló tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelent. A kiadó címére küldött, de a szerkesztőségnek, illetve az alperesi főszerkesztőnek címzett helyreigazítás iránti kérelem tehát joghatályos kérelemnek minősül. Továbbá az, hogy a meghatalmazott a szerkesztőségnek címzett levelet a kiadó székhelyén átvette, utal a kiadó-szerkesztőség viszonyában egy olyan belső struktúrára, amelyben a szerkesztőségnek címzett leveleket a kiadó címen meghatalmazással átveszik és azt nyilvánvalóan továbbítják a szerkesztőség részére. Az Smtv. 1. §-ának 7. és 8. pontjai alapján a szerkesztőség, illetve a kiadó is médiatartalom szolgáltató; így az Smtv. 21. §-ának (1) bekezdése szerint felelősséggel tartozik az Smtv-ben foglaltak megtartásáért. Erre tekintettel mind a szerkesztőség címére, mind a kiadó címére, de a szerkesztőség nevére megküldött

helyreigazítás iránti kérelem joghatályos. A bírósági gyakorlat szerint megfelel a rendeltetésszerű joggyakorlásnak, ha a felperes vélelmezi, hogy a sajtótermékért a kiadó visel szerkesztői felelősséget és hozzá intézi az előzetes helyreigazítási kérelmet (BDT.2024. 4740.II). A felperes a felek között korábban folyamatban volt, a bíróság által hivatalból ismert perben hozott ítélet alapján pedig (Egri Törvényszék 12.P.20.093/2024.) alappal tekintette úgy, hogy a szerkesztői felelősséget az érintett napilap tekintetében a kiadó viseli. Hivatkozott arra is, hogy a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 184. §-a (1) bekezdésének a) pontja és a 41. §-a (4) bekezdésének h) pontja, valamint a (6) bekezdése szerinti nyilvántartásban a kiadó neve és elérhetősége szerepel, ami szintén arra utal, hogy a kiadó mint a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személy részére is joghatályosan küldhető helyreigazítás iránti kérelem. A szerkesztőség „címét” sem a hatósági nyilvántartásnak, sem a sajtótermék impresszumának nem kell tartalmaznia.

[15] Az alperes, illetve a M. H. Zrt. a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 1:3. §-a szerinti jóhiszeműség és tisztesség elvét, illetve az 1:4. §-a szerinti elvárható magatartás követelményét megszegve nem tájékoztatta arról, hogy a helyreigazítás iránti kérelmet tartalmazó levél címzését tévesnek ítéli, illetve nem intézkedett a helyreigazító közlemény közzétételéről. Köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy a M. H. Zrt-nél központi szerkesztés történik.

[16] Másodlagos fellebbezési kérelmében állította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. §-ának (5) bekezdését megsértve nem adott indoklást arra, hogy az alperesnek fizetendő perköltség mérséklésére irányuló felperesi indítványt miért csak részben találta megalapozottnak. Az elsőfokú bíróság indokolatlanul magas összegű ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte, és nem tett eleget az Ükr. 4. §-a (1) bekezdésének sem. Hivatkozott arra is, hogy az alperesi ügyvédi munkadíj óradíját tartalmazó ügyvédi megbízási szerződés az alperesi jogi képviselő és a kiadó között jött létre; a kiadó a perben félként nem vett részt. Bár az alperes pervesztessége esetén a kiadót a perbenállása nélkül is marasztalnia kell a bíróságnak, ugyanakkor ez a megállapítás nem igaz a fordított esetre, azaz arra, ha az alperes érvényesít a felperessel szemben perköltséget a pernyertesség esetére. Az óradíj összegét ezért nem lehetett a megbízási szerződésben kikötött óradíj alapulvételével megállapítani, az alperes az Ükr. 3. §-ának (2) bekezdése alapján 14 000 forint + áfa munkadíjra tarthat alappal igényt. Az alperes által csatolt ügyvédi megbízási szerződésben a szerződés tárgyaként a jelen peres eljárásra nincs utalás, így az nem is igazolja az ügyvédi munkadíj-követelés alapját. Rámutatott továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a megfizetendő illeték összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. §-a (3) bekezdésének b) pontjába és 42. §-a (1) bekezdésének ab) bekezdésébe ütközően határozta meg.

[17] Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 660 400 forintra felemelni. Kérte továbbá a felperest kötelezni az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján 2 munkaóra figyelembevételével az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött óradíj szerint másodfokú perköltség megfizetésére. Érvelése szerint az elsőfokú eljárásra felszámított 8 munkaóra arányban áll az elvégzett tevékenységgel, mérséklése nem indokolt. A perrel szükségképpen együtt járt az ellenkérelem benyújtásán túl a meghatalmazás és a megbízási szerződés szerkesztése, az adminisztrációs tevékenység, az ellenérdekű fél által benyújtott iratok tanulmányozása, valamint az alperes folyamatos tájékoztatása és a vele történő konzultáció is, mindez nyilvánvalóan több mint négy munkaórát vett igénybe. Részletesen idézte a Kúria Pfv.20.887/2023/6. szám alatti ítéletében foglaltakat és az Ükr.

rendelkezéseit. Előadása szerint továbbá az elsőfokú bíróság a Pp. 346. §-ának (4) és (5) bekezdéseiben írt indokolási kötelezettségének sem tett eleget; nem támasztotta alá részletes tartalmi elemzéssel azt, hogy az ügyvéd tényleges tevékenysége alapján miért aránytalan a felszámított munkadíj.

[18] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az alperesi fellebbezéssel érintett részben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, továbbá az alperesi fellebbezéssel összefüggésben kérte kötelezni az alperest az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján 2 munkaóra figyelembevételével bruttó 163 739 forint másodfokú perköltség megfizetésére. Arra az esetre, ha az ítéltábla a fellebbezést megalapozottnak ítéli, kérte az alperes másodfokú perköltségét mérsékelni 1 munkaóra és 14 000 forint + áfa munkadíj figyelembevételével. Elsődlegesen hivatkozott az alperes javára fizetendő elsőfokú perköltség leszállítására irányuló fellebbezésében már kifejtettekre. Nem vitatta, hogy az elsőfokú bíróság a perköltséggel összefüggésben csak kisebb részben tett eleget indokolási kötelezettségének. Kiemelte, hogy a meghatalmazás 3,5 sor; a megbízási szerződés nem jelen ügyre készült, hanem általános keretszerződés, az adminisztrációs tevékenység az ügyvédi munkadíjban nem vehető figyelembe. A felszámított 8 munkaóra eltúlzott, egy háromoldalas ellenkérelem összeállítása nyilvánvalóan nem igényelt egy teljes munkanapnyi ügyvédi tevékenységet. A jelen perrel azonos tárgykörben indult további 16 perből 13 perben az alperes azonos tartalmú ellenkérelmet terjesztett elő és minden perben nyolc ügyvédi munkaórát számított fel, amely két munkanap alatt nem is teljesíthető. Az alperesi jogi képviselő és a kiadó visszaélésszerűen, a rosszhiszemű nyerészkedés szándékával kötött ki a megbízási szerződésben kirívóan eltúlzott mértékű munkadíjat; a megbízási szerződést megkötő kiadó nem peres fél.

[19] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Hangsúlyozta, hogy a médiatartalom típusa eldönti, hogy kitől kérhető a helyreigazítás, és kivel szemben kell a pert megindítani. E körben a felperesnek választási lehetősége nincsen (BDT2018. 3898.), és ezzel összefüggésben nincs jelentősége annak sem, hogy van-e központi hírszerkesztés. Hangsúlyozta, hogy a bírói gyakorlat szerint az az előzetes kérelem megfelelő, amely tartalmazza, hogy mely sajtótermék, mely cikkének, mely közléseit kifogásolja a kérelmező, továbbá a körülményekből alappal feltételezhető, hogy az előzetes kérelem jogszabályban meghatározott címzettjéhez eljutott a levél (Kúria Pfv.IV.21.990/2016/4.); de a bíróság méltányos eljárása esetén is szükséges annak valószínűsítése, hogy a kérelem helytelen címezése ellenére eljutott a sajtótermék szerkesztőségéhez. A felperes ennek nem tett eleget. A meghatalmazást a felperes bizonyítékként nem csatolta, ennek hiányában nem igazoltak a felperes által előadottak, hiszen a küldemény átvétele történhetett akár tévedésből, figyelmetlenségből is. Kiemelte továbbá, hogy a feladóvevényen, kézbesítési igazoláson nem a felperes neve, címe, hanem a T. és Sz. P. szerepel. A felperes ezért nem bizonyította, hogy ő adta megfelelően postára azt a helyreigazítás iránti kérelmet, amit a felperes a keresetlevélhez csatolt, és azt, hogy a keresetlevélhez csatolt helyreigazítási kérelem kézbesítésével kapcsolatos a megjelölt feladóvevény és kézbesítési igazolás.

[20] A felperes fellebbezése megalapozott, az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[21] Az elsőfokú bíróság a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai mellett feltárta az ügy érdemi elbírálásához és a perakadályok hiányának megítéléséhez szükséges tényállást, de abból téves jogi következtetésre jutott.

[22] A Pp. 495. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében az Smtv. szerinti helyreigazító közlemény közzétételét az érintett személy vagy szervezet az általa vitatott közlemény közzétételétől számított harminc napon belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól, a sajtótermék szerkesztőségétől vagy a hírügynökségtől (a továbbiakban együtt: sajtószerv). A határidőt megtartottnak kell tekinteni, ha a helyreigazítás iránti kérelmet legkésőbb e határidő utolsó napján a sajtószerv címére ajánlott küldeményként postára adták.

[23] A helyreigazítás iránti kérelmet a sajtószervnél kell előterjeszteni, amelynek a törvény szerint a médiaszolgáltató, a sajtótermék szerkesztősége vagy a hírügynökség tekintendő; a jogszabály ugyanakkor egyértelműen rögzíti, hogy kitől lehet kérni a helyreigazító közlemény közzétételét, aki jelen esetben a sajtótermék szerkesztősége. A Pp. 495. §-ának (1) és (2) bekezdéseiből következően a sajtószerv kiadója nem minősül a sajtóhelyreigazítási perben a helyreigazítás érdekében perelhető sajtószervnek (BDT2021. 4380.). A per a sajtótermék szerkesztője ellen indítható és a sajtószerv előtti kötelező előzetes eljárás is – mely a helyreigazító közlemény közzétételére irányul –, a sajtótermék szerkesztőjénél kezdeményezhető (Szegedi Ítéltábla Pf.20.397/2022/6.). A szerkesztőség és a kiadó az Smtv., valamint a Pp. szerint is elkülönülő személyi kört jelent, a közöttük lévő különbség figyelmen kívül hagyása ellentétes lenne a sajtóhelyreigazítási eljárásokra vonatkozó, a Pp-ben előírt egyértelmű eljárási renddel (Fővárosi Ítéltábla Pf. 20.014/2023/4.). A Pp. 499. §-ának (1) bekezdéséből nem következik, hogy általánosságban a kiadó egyidejűleg a sajtótermék szerkesztőségének minősülne; a felperes továbbá azt is megalapozatlanul állította, hogy a Pp. 266. §-a (2) bekezdése szerinti köztudomású tény lenne, miszerint a szerkesztés nem helyi szinten történik az alperesi sajtótermék esetén, ebből következően a M. H. Zrt. kiadó, mint szerkesztőségi felelősséget viselő szerv címére is megküldhette a helyreigazítási kérelmet. Az elsőfokú bíróság azt helytállóan rögzítette, hogy az előzetes kérelmet nem a sajtószerv kiadójának, hanem magának a sajtószervnek, vagyis jelen esetben a szerkesztőségnek kellett megküldeni.

[24] Nem volt vitatott a perben, hogy az alperes impresszuma egymástól elkülönülten, egyértelműen tartalmazta a szerkesztőség, valamint a kiadó adatait is; az alperes tehát az impresszumban külön is feltüntetett önálló postacímmel rendelkezett. A papír alapú impresszum ugyanakkor nem tartalmazott kifejezett tájékoztatást arról, hogy a kiadó címére nem küldhető helyreigazítási kérelem. Az sem vitatott, hogy a felperes a helyreigazítási kérelmet a kiadó címére küldte meg, azonban akként, hogy annak címzettjeként a H. M. H.írlap Szerkesztőségét és K. G. főszerkesztőt tüntette fel. Az alperes az elsőfokú eljárásban azt sem tette vitássá, hogy a kérelmet Sz. E. G. 2025. március hó 12. napján meghatalmazottként átvette; nem cáfolta, hogy ezen személy az alperesi szerkesztőség meghatalmazottjaként erre jogosult volt.

[25] Az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával szemben e körben figyelemmel kell lenni a 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) foglaltakra, amelynek 9. §-a (1) bekezdése szerint a postai küldeményt a címzett vagy e rendelet eltérő rendelkezésének hiányában az egyéb jogosult átvevő részére kell kézbesíteni. Ilyen egyéb

jogosult átvevő az alkalmi átvevő, a helyettes átvevő, a közvetett kézbesítő és a meghatározott meghatalmazott is. A Rendelet 19. §-ának (1) bekezdése értelmében a címzett a postai küldemény átvételére más személy vagy szervezet részére meghatalmazást adhat; a meghatalmazás adható közokiratban, a postai szolgáltató erre feljogosított képviselője előtt írásban vagy a Pp. 325. §-ának (1) és (2) bekezdései szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratban [Rendelet 19. §-ának (6) bekezdése], a meghatalmazott a címben megjelölt helyen és a szolgáltató által a címhez rendelt kézbesítési ponton jogosult a postai küldemény átvételére [Rendelet 19. §-ának (4) bekezdése]. Mindebből következően azzal, hogy az alperes nevére a főszerkesztő megjelölésével címzett helyreigazítási kérelmet a kiadó címén meghatalmazott átvette, az az alperes részére szabályszerűen kézbesítettnek tekintendő. Amennyiben a címzés helytelen lett volna, azon a címen az alperes képviselőjére, a részére küldött iratok átvételére jogosult személy nincs, úgy azt a kézbesítés akadályának közlésével a feladó részére vissza kellett volna küldeni. A perben nem volt vitatott, hogy ez nem történt meg. Az az alperes, illetőleg a kiadó döntése volt, hogy a kiadó címén alkalmaz-e meghatalmazottat az alperes részére küldött küldemények átvételére. Azzal, hogy az alperes a kiadó címén is meghatalmazottal bírt a részére érkező küldemény átvételére, ezen cím is a sajtószerv Pp. 495. §-a (1) bekezdésének második mondata szerinti címének minősül.

[26] Az ítéltábla emellett figyelemmel volt arra, hogy a helyreigazítási kérelem mint felperesi jognyilatkozat vonatkozásában nem az dönti el, hogy kivel szemben érvényesít igényt, hogy azt kinek a postai címére küldték, hanem az, hogy ki volt a jognyilatkozat polgári jogi értelemben vett címzettje [Ptk. 6:4. §-ának (1) és 6:5. §-ának (1) bekezdései]. A felperes pedig az alperestől kérte a helyreigazítást, majd vele szemben indította meg a pert is. A címzett személye pedig attól függetlenül kétséget kizáróan megállapítható, azonosítható volt, hogy az alperes főszerkesztőjének személye a sérelmezett cikk megjelenése és a helyreigazítási kérelem megküldése közötti időben megváltozott, és a kérelem még a korábbi főszerkesztő nevét tartalmazta; ezen tévedésnek az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben nem volt jelentősége.

[27] Az alperes az elsőfokú eljárás során nem vitatta, hogy a helyreigazítási kérelmet a meghatalmazottja vette át, csak a fellebbezési ellenkérelmében egészítette ki védekezését azzal, hogy a felperes nem igazolta, hogy az átvevő rendelkezett-e alperesi meghatalmazással, vagy tévedésből, figyelmetlenségből vette át a küldeményt. A Pp. 500. §-a (2) bekezdésének g) pontja alapján azonban a perben nincs helye ellenkérelem-változtatásnak, ezért az alperes erre a másodfokú eljárásban eredményesen már nem hivatkozhatott.

[28] Az ítéltábla mindezek mellett utal arra is, hogy az alperes a kiadó cégjogi értelemben vett fióktelepeként működik (keresetlevélhez csatolt cégkivonat 7/6. pont), a központi ügyintézés helye pedig a kiadó, azaz a küldemény kézbesítési címe, ahol meghatalmazottként a kiadó érdekkörében (is) eljáró személy vette át az alperesnek címzett kérelmet.

[29] A csatolt postai kézbesítési igazolás szerint a kérelmet az alperes meghatalmazottjának kézbesítették, ezzel szemben a Pp. 265. §-ának (1) bekezdése értelmében az alperes érdekében állt az ezzel ellentétes tény elfogadása, azaz, hogy megdöntse a kézbesítés igazolt szabályszerűségét. E vonatkozásban azonban semmilyen bizonyítékot, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, különösen nem a Pp. 498. §-ának (1)

bekezdésében rögzített szigorú bizonyítási szabályok alapján; de arra sem nyilatkozott, hogy az alperes és az érdekkörében eljáró kiadó szervezetén belül mi lett a küldemény sorsa.

[30] Az ítéltábla továbbá szükségesnek találja kiemelni, hogy a Rendelet 19. §-a (1) bekezdésének első és második mondata alapján a címzett a postai küldemény átvételére más személy vagy szervezet részére meghatalmazást adhat; a szervezet mint címzett nevében az adhat meghatalmazást a küldemény átvételére, aki jogszabály alapján a szervezet képviselőjére jogosult. Mindezek alapján pedig nyilvánvalóan az alperes és az érdekkörében eljáró, az érte felelősséget viselő kiadó érdekében merült fel a meghatalmazott eljárásának kézbesítési dokumentummal ellentétes bizonyítása. Az sem változtat az alperes bizonyítási érdekén, ha a perbeli jogait jóhiszeműen gyakorolva nem is volt esetlegesen tisztában a nevében a kiadó által jogszerűen adott meghatalmazással, míg a fentiekkel ellentétes jogértelmezés esetén a kiadó és az alperes joggyakorlása rendeltetésellenesnek minősül [Ptk. 1:5. §-ának (1) bekezdése].

[31] Az alperes által az érdemi ellenkérelemben hivatkozott jogesetek jelen perben nem voltak irányadóak: a Szegedi Ítéltábla előtt Pf.II.20.736/2009/3. számú alatt folyamatban volt perben ugyanis a helyreigazítási kérelmet a sajtótermék kiadója részére küldte meg a felperes, míg a keresetet már a cikket megjelentető időszaki lap ellen indította, azaz eltért a helyreigazítási kérelem címzettje és az alperes személye; a Kúria előtt Pfv.IV.20.780/2023 szám alatt folyamatban volt ügyben azt vizsgálta a bíróság, hogy a helyreigazítási kérelem kellően konkrét és egyértelmű volt-e, míg a Pfv.IV.20.349/2021. szám alatti ügyben a helyreigazítási kérelmet e-mail útján küldték meg, ahol nem ellenőrizhető, hogy azt a szerkesztőség vett-e át.

[32] Az alperes továbbá szintén csak a fellebbezési ellenkérelemben hivatkozott arra, miszerint a felperes nem igazolta, hogy a helyreigazítási kérelmet ő adta postára, illetőleg egyáltalán postára adta azt, és utalt erre vonatkozó bizonyítékként [a Pp. 498. §-ának (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétesen] a küldemény feladóvevényére. Az alperes ezen ellenkérelem változtatása is a Pp. 500. §-a (2) bekezdésének g) pontjába ütközik, ekként nem volt vizsgálható. Az alperes az elsőfokú eljárásban erre annak ellenére sem hivatkozott, hogy a már kifejtettek szerint neki vagy az érdekkörében eljáró kiadónak tudomással kellett lennie a 2024. március 12-én átvett „küldemény” sorsáról (különösen ha az nem a felperestől származott). Csupán utal arra az ítéltábla, hogy a keresetlevél mellékleteként becsatolt feladóvevényen a T. és Sz. P. szerepel ugyan feladóként, de azon a helyreigazítási kérelmet is képviselőként jegyző, és a felperesért a perben is eljáró jogi képviselő e-mail címét is feltüntették. A Pp. már idézett 495. §-a (1) bekezdésének második mondata továbbá általános alany használatával rögzíti a „postára adták” kitélt, azaz az alperes által elvárt formalizmustól eltérően más is feladhatta a felperes kérelmét.

[33] Mindezekre tekintettel tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a felperes a törvényi határidőn belül nem kért az alperestől helyreigazítást, a keresetet ezért érdemben kellett vizsgálni.

[34] Az alperes érdemben arra hivatkozott, hogy a kifogásolt cikk nem tényállítást tartalmaz, hanem az egy társadalmi, politikai vita része, márpedig az Smtv. 10. §-a, illetve az

Alaptörvény IX. cikkének (2) bekezdése értelmében az alperesnek nemcsak joga, hanem kötelessége is, hogy az állampolgárokat a jelentős eseményekről tájékoztassa.

[35] Az Alkotmánybíróság számos alkalommal foglalkozott a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tartalmával, terjedelmével, jogi védelmével és korlátaival egyaránt; ezzel összefüggésben meghatározó jelentőséget tulajdonított annak, hogy a véleményt kifejező nyilvános közlés közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e; a nyilvános közléssel érintett személy közszereplői minőségben jelenik-e meg; a nyilvános közlés tényállítást vagy értékítéletet foglal-e magában; sérti-e az érintett személy emberi méltóságát vagy jó hírnevét (becsületét) {3145/2018. (V. 7.) AB határozat [38] bekezdés}. Nem vitathatóan a felperes közszereplő, a kijelentések a közügyekkel összefüggenek, így a Ptk. 2:44. §-ában meghatározott fokozott tűrési kötelezettség terheli.

[36] A 7/2014. (III. 7.) AB határozat szerint a szólásszabadságnak, mint a szabad véleménynyilvánításhoz való jog részének kitüntetett szerepe van az Alaptörvény alapjogi rendjében; amely azzal jár, hogy egyrészt csak kivételes jelleggel kell engednie a korlátozására felhozott más jogokkal, illetve alkotmányos értékekkel szemben, másrészt a szabad vélemény-nyilvánítást korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. (Indokolás [39], [42] és [45] bekezdései). A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak; azonban indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások védettsége között. Míg a vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt, azonban a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme a közügyek körébe tartozó tényállításokra is vonatkozik. A demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája a sajtó alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás a felróhatóság és az esetleges hátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét ([49] és [50] bekezdés). A 3107/2018. (IV. 9.) AB határozat értelmében, ha a kijelentés közvetlenül a közéleti szereplő politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkozik, akkor – még ha állító módon fogalmazták is meg – vélelmezhető a közlés véleményként való értelmeződése. A 3107/2018. (IV. 9.) AB határozat értelmében politikai vitákban (különösen választási kampány során) a tényállításokra vonatkozó, a jogszerűtlenség megállapíthatósága tekintetében megengedőbb teszt alkalmazására csak szűk körben van lehetőség; a tényállítás alkotmányjogi fogalmát megszorítóan kell értelmezni. A kijelentések értékelése nem történhet csupán „megragadva a kijelentés direkt tartalmánál” [5/2015. (II. 25.) AB határozat]. Azonban az Alkotmánybíróság 3240/2019. (X. 17.) határozatából következően a politikai vita körében sem lehetséges bármilyen valótlan információ, állítás terjesztése vagy az igazságot elferdítő állításokkal, féligazságokkal a választók megtévesztése ([33] bekezdés). A hírszerkesztők egyik fő felelőssége éppen a közölt hírek, információk hitelességének ellenőrzése. Ebből következően a sajtó által tárgyalt közérdeklődésre számot tartó esemény ténye sem mentesítheti a sajtószervet azon kötelezettsége alól, hogy a véleménynyilvánításaik alapját képező tényekről a valóságnak megfelelően tájékoztasson. (BDT2022. 4497, Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.575/2022/3., Kúria Pfv.IV.22.394/2017/7., Kúria Pfv.IV.21.297/2021/5.).

[37] Az alperes védekezésére tekintettel vizsgálni kellett, hogy a sérelmezett közlések ténynek vagy véleménynek minősülnek-e. A tényállítás a valóság egy meghatározott mozzanatára vonatkozó közlés, annak az állítása, híresztelése, hogy valami megtörtént, valami lezajlott, a valóságnak megfelelően létezik. Ezzel szemben a vélemény értékelést, álláspontot, bírálatot fejezi ki úgy, hogy abból közvetve sem lehet valótlan tartalmú tények közlésére következtetni. A tény a való világ része, annak valamely objektív mozzanata, a múltban létezett vagy a jelenben létező érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés (Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.746/2010/2.). A tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett bizonyíthatósági teszttel lehetséges.

[38] A bíróságnak mérlegelése során nem csupán a kijelentések bizonyíthatósági teszttel történő vizsgálatára kell szorítkoznia; vizsgálnia kell, hogy az egymásra tett kijelentések közvetlenül a közéleti szereplők politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkoznak-e {3112/2022. (III.23.) AB határozat [32] bekezdés}. Azonban mindezek mérlegelése mellett is az állapítható meg, hogy a felperes által sérelmezett három kijelentés – a F. D. egykor D. G. főtanácsadója volt, a Gy.-kormányral is tartotta a kapcsolatot és korrupciós ügyek miatt kellett felelnie – tényállítás. A sérelmezett kijelentések nem választási kampányban hangzottak el és nem politikusok közötti vita részét képezik, hanem azokat az alperes a média feladatát képező tájékoztatás részeként közölte, amely közléssel szemben elvárás annak hitelessége és pontossága is. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikkének (2) bekezdése értelmében a sajtót megillető jog érvényesülésének biztosítására a politikusok egymással szembeni nyilatkozatainak megítéléséről részben eltérő szempontrendszerrel határozott meg (BH2023. 159.); a sajtószabadság gyakorlása önmagában nem terjed ki a valótlanosságok közzétételére. A kifogásolt közlések az objektív valóság egy meghatározott mozzanatára vonatkoznak, közvetlenül nem a felperes politikai alkalmasságát, programját vagy nézeteit érintik, nem kapcsolódnak a közéleti viták minél szabadabb folyásához sem. Azok objektíven igazolható vagy cáfolható tényállítások, amelyeket az alperes csupán egymás mellé állított annak közlése mellett, hogy a felperes fogja irányítani a T. Sz.-et.

[39] A sérelmezett tényállítások valóságát a PK 14. számú kollégiumi állásfoglalás I. pontja szerint a sajtószerv volt köteles bizonyítani; az alperes ugyanakkor bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tett eleget.

[40] A valótlan tartalmú sajtóközlemény által okozott sérelem minimális kompenzációjához fűződő méltányolható igény, a valótlan tartalom helyreigazítása, amely a sajtó objektív kötelezettsége; az Smtv. 12. §-ának (1) bekezdése alapján az alperes ezért köteles a helyreigazító közlemény közzétételére. A helyreigazító közleményt az ítéltábla a PK. 15. számú állásfoglalásnak megfelelően olyan tartalommal határozta meg, amelyből kitűnik, hogy a kifogásolt cikk mely tartalma valótlan.

[41] Az alperes teljes egészében pervesztés lett, ezért a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése és 499. §-ának (1) bekezdései szerint kiadója köteles a felperes perköltségének megfizetésére. A felperes az elsőfokú eljárással összefüggésben az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján számított fel ügyvédi munkadíjat a megbízási szerződésben kikötött 160 euró + áfa összegnek megfelelő forint óradíj mellett összesen 15,5 munkaóra. Emellett az Ükr. 2. §-a (1) bekezdés b) pontja szerint útiköltségét számította fel. Az ítéltábla a felszámított

munkadíj mérséklését a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú ítéletében kifejtettek tekintettel nem találta indokoltnak. A kikötött 160 euró + áfa óradíj a jelenlegi ár- és értékviszonyok mellett ugyan magas, de a piaci viszonyokkal és a józan ésszel nem ellentétesen kirívó mértékű; a figyelembe venni kért munkaórák száma arányos az elvégzett tevékenységgel.

[42] Figyelemmel arra, hogy az alperes teljes egészében pervesztes lett, a Pp. 83. §-ának (5) bekezdése szerint az eljárással felmerült költsége megtérítésére nem tarthat igényt, a felperes által az alperes javára fizetendő perköltség összegének felemelését célzó fellebbezése így nem vezethetett eredményre.

[43] A Pp. 102. §-ának (1) bekezdése szerint a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére a pervesztes alperes kiadója köteles, a kereseti illeték mértéke az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja és 42. §-a (1) bekezdésének ab) pontja szerint helyesen 31 500 forint.

[44] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése szerint megváltoztatta a felperes elsődleges fellebbezési kérelmének megfelelően.

[45] Az ítéltábla a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperes kiadóját a felperes megbízási szerződésen alapuló ügyvédi munkadíjból és tárgyaláson való megjelenéssel felmerült költségből álló másodfokú perköltségének megfizetésére, s a felszámítottnak megfelelő összegében mind a felperesi, mind az alperesi fellebbezéssel összefüggésben az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján marasztalta a kiadót.

[46] A kiadó ugyanezen jogszabályhelyek és a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján köteles viselni a perben fennálló tárgyi illetékeljegyzési jog alapján feljegyzett, a felperesi fellebbezéssel felmerült 48 000 forint és az alperesi fellebbezéssel felmerült 26 416 forint illetéket. Az ennek és a kereseti illetéknek a megfizetésére vonatkozó rendelkezés az Itv. 78. §-ának (4) bekezdésén, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdéseinek alapul.

Debrecen, 2025. július 2.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró